

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Stahanovščina

Rusija je dala mnogo pojmov od oblo-movščine pa do karamazovščine. V tem ruskem prostranem svetu so vznikale svojevrstne podobe, ki so dale velikim ruskim piscem obilo snovi za literarno obdelavo. V vseh velikih delih ruske književnosti od »Vstajenja« in »Ane Karenine« preko »Besov«, »Zločina in kazni«, »Bratov Karamazov« pa tja do »Revizorja« in »Idiota« vstajajo svojevrstni liki, ki jih je tupaťam iz zapadnih vidikov nekoliko težje doumeti in do slednjega dušeslovnega vlakenca razčleniti. Tudi sovjetska Rusija je dala nekoliko pojmov, ki predstavljajo svojevrstne pojave sedanjega ruskega življenja. Takšen pojem, ki je vzniknil iz sovjetske družbe, je **stahanovščina**.

Iz Moskve poročajo namreč te dni, da bo koncem avgusta poteklo leto dni, odkar je Aleksej Stahanov, rudar v don-skem revirju, prekosil norme in pravila, določena pri kopanju premoga. Aleksej Stahanov je racionaliziral svoje delo, tako da je njegov delovni efekt stalno raste. Primer Alekseja Stahanova je bil zelo dobrodošel moskovskim gospodarskim krogom, ki so bili prepričani, da ne zadošča za okrepitev produkcije v zemlji samo zboljšanje tehničnega ustroja tvornic in podjetij, ampak da je treba povečati tudi delavčev delovni efekt. Vest o tem pomnoženem delovnem efektu Aleksija Stahanova je prispela do najvišjih krogov sovjetske državne uprave, ki je Alekseja Stahanova postavila kot primer vzornega dela, ki zasluži posebno nagrado in zvišanje plače. Stahanova so obsipali z odlikovanji in postal je vodja ter simbol posebnega pokreta. Postal je heroj dela.

Primer Stahanova pa je postal tudi osnova novemu delovnemu sistemu, ki se je v teku preteklega leta uveljavil na vseh področjih sovjetskega gospodarstva. Stahanovski pokret ali stahanovščina je povečal delovno učinkovitost in produkcijo ter prisilil delavce sovjetske zveze, da razvijajo v delo več truda, ker so povsod določene nove norme delovnega reda in delovne kapacitete. Iz meseca v mesec so morali delavci delati vedno več in več, samo da se je dosegla predpisana stopnja, ki tvori podlago delavčevi normalni mezdi.

Moskovska »Izvestija« pišejo v uvodniku, ki je posvečen stahanovskemu pokretu: »Grandiozne možnosti, ki jih odpira stahanovski pokret, se na mnogih mestih prav slabo izkoriščajo. Donski bazen, kjer je zibelka tega pokreta, že nekaj mesecev ne izpolnjuje načrtov glede produkcije premoga. Rudarji so dosegli svoje prve uspehe in so menili, da pojde vse samo od sebe. Pregledali so določene delovne norme, niso pa napravili potrebnih organizacijsko tehničnih ukrepov, ki bi zajamčili izpolnitev teh norm.« Po preteku leta dni, odkar je po primeru Alekseja Stahanova vzniknil stahanovski pokret, se je pokazalo, da je sicer lahko povečati delovni efekt na krajše razdobje, da je pa težko obdržati ga stalno na doseženi višini. Radi tega je bilo potrebno, da se je v sovjetski Rusiji razvila velika kampanja za spopolnitev tabora Stahanovcev z novimi delavci, v svrhu okrepitve uspehov, ki so jih dosegli stari Stahanovci. Pokazala se je slejkoprej nadmoč prirode. Stahanovski pokret se tupaťam strmo vzpenja v skokih, potem pa v izkazih delovne kapacitete zopet pada.

60 plemenskih poglavarjev prosi Anglijo za protektorat nad zapadno Abesinijo

LONDON, 26. avgusta. Havas poroča: »News Chronicle« trdi, da je 60 plemenskih poglavarjev in drugih starešin oblasti Gala v zapadni Abesiniji izročilo memorandum britanski vladi, v katerem prosijo, da prevzame Velika Britanija mandat nad zapadno Abesinijo. Navedeni plemenski poglavarji zatrjujejo, da predstavljajo preko dva milijona prebivalcev Abesinije.

NAPULJ, 26. avgusta. S parobrodom »Ligura« je prispelo večeraj zjutraj iz vzhodne Afrike več vojakov rekonvalescentov, ki so bili ranjeni v zadnjih abesinskih vstaških borbah.

Moskva v svitu kevave zate

LONDON, 26. avgusta. Havas poroča: Iz Moskve poročajo, da je bilo večeraj vseh 16 obtožencev v moskovskem veleizdajalskem procesu ustreljenih, ker je glavni izvršni odbor odbil njihovo prošnjo za pomilostitev.

MOSKVA, 26. avgusta. Nekatere okolščine kažejo, da ne bodo kremeljske tajne dolgo ostale v zidovih Kremija. Kakor v letih 1920 in 1921 je tudi sedaj nastal po Rusiji velik val aretacij. Takrat so morali v zapore protirevolucionarji, sedaj pa se zapirajo komunisti. Znani Tomski je rajši likvidiral samega sebe, kakor da drugi njega likvidirajo. V masah se vrši aretacija železničarjev, transportnih delavcev ter mornarjev v področju Volge. Koliko je vseh aretiranih, se točno ne ve, gotovo je samo to, da so se aretacije izvršile v masah. V Tiflisu so aretirali osebo, ki je doslej uživala največje zaupanje vodilnih osebosti. Aretiran je šef vse sovjetske aviacije v Južni Rusiji in na Kavkazu in je bil takoj postavljen pred preki sod. Vzrok vseh teh aretacij je bojda sabotaža.

Naši parobrodi ne pristajajo več v španskih pristaniščih

SIBENIK, 26. avgusta. Španskidogodki so povzročili velike reperkusije v naši izvozni trgovini. V zadnjem času sklenjeni trgovinski dogovor med našo in špansko državo nam je zajamčil dobro plasiranje raznih pridelkov in živine. Lesa smo izvozili mesečno 5000 kubikov. Sedaj pa je naš izvoz in uvoz iz Španije popolnoma zastal. Škoda je radi tega zelo velika. Nekatere paroplovne družbe so ustavile vsako pristajanje svojih ladij v španskih pristaniščih. V izvoznikih krogih so radi tega umljivo zaskrbljeni.

Naš les v Anglijo, Afriko in Ameriko

SIBENIK, 26. avgusta. Večeraj zjutraj je prispel v tukajšnjo luko parobrod »Vis«, last družbe Oceanic, ki bo natovoril les za Severno Afriko. Večeraj je odplul angleški parobrod »Cavallo« z 2000 kubičnimi metri lesa za London. Tudi se pričakuje prihod parobroda »Marija Račič«, ki bo vkrcal 2000 kubikov našega lesa za Južno Ameriko ter parobrod »Bosaňka«, ki bo odpeljal v Anglijo 6000 kubišov našega lesnega materiala.

Abd el Krim ante portas

PARIZ, 26. avgusta. »Matin« objavlja še nepotrjeno vest, da je Abd el Krim, nekdanji dolgoletni voditelj maroških upornikov v španskem Maroku po begnil z otoka Reunion, kjer je bil doslej konfiniran. Abd el Krim je svoječasno dobil od Španije protektorat nad svojimi rojaki v španskem Maroku, kmalu po svetovni vojni pa je prišlo do vojne v španskem Maroku in so se morali Španci več let vojskovati z njim z izpremenljivo srečo. Ker je njegova akcija grozila tudi sedanjemu francoskemu Maroku, je prišlo do skupnega nastopa proti Abd el Krimu v l. 1926, ko sta Francija in Španija poslali v Maroko celo armado in ga premagali, nakar se je moral predati. Po sporazumu med Španijo in Francijo je bil Abd el Krim poslan na francoski otok Reunion, ki je jugovzhodno od Madagaskarja.

PARIZ, 26. avgusta. »Oeuvre« poroča iz Tangerja, da narašča po vsem španskem Maroku nervoznost domačega prebivalstva in da se pričakujejo usodni dogodki. Med muslimanskim prebivalstvom se razvija živahna agitacija proti sedanji rezceptni in slabotni Španiji ter zahtevajo splošno osvoboditev Abd el Krima in njegove rodbine.

Kaniča tudi Rusija

MOSKVA, 26. avgusta. Mednarodnim komisarjem zunanjih zadev in francoskim poslanikom se je izvršila izmenjava not o prepovedi izvoza vojnega materiala v Španijo.

Prva obletnica tega pokreta se skuša sedaj v sovjetski Rusiji izrabiť v to svrhu, da se okrepi agitacija za intenzivnejše delo in večjo produktivnost.

Danes leto pa bo menda že mogoče presoditi, kako je bilo z delovno kapaciteto mladih Stahanovcev. Bodo li boljši od starih, ali nemara — slabši?

70.000 obiskovalcev na letošnjem »Mariborskem tednu«

S krasnim, zadovoljivim uspehom se je zaključil letošnji »Mariborski teden«, ki je znova potrdil globoko utemeljenost te propagandne ustanove za naš lep Maribor. Večeraj zvečer je bila bilančno informativna seja uprave »Mariborskega tedna«, h kateri so bili pritegnjeni tudi predstavniki mariborskega časopisja. Uvodoma je zaslužni načelnik zadruga Mariborski teden g. dr. Franjo Lipold v lapidarnih izjavah orisal pomen letošnjega »Mariborskega tedna« in ugotovil, da se je tudi letošnji jubilejni Mariborski teden zaključil z zadovoljivo bilanco, ki dokazuje, da vrši ta ustanova z uspehom svoje za Maribor pomembno poslanstvo. Zatem je podal blagajnik zadruga gosp. Gilly pregledno poročilo o letošnjih uspehih »Mariborskega tedna«, ki se ga je radi dveh deževnih dni sicer udeležilo nekoliko manj obiskovalcev kakor lani, katerega razstave pa so bile letošnje mnogo bolj posečene kakor pri vseh dosedanjih prireditvah Mariborskega tedna. Vsega skupaj se računa, da je posetilo letošnje prireditve MT okoli 70.000 obiskovalcev, kar je uprav krasno število, če upoštevamo, da ni ljubljanskega velesejma doslej obiskao nikdar preko 100.000 obiskovalcev. V duhoviti izjavah je zatem prikazal globlji pomen prireditev Mariborskega tedna požrtvovalni predsednik mariborskih »Naših kril« dr. Josip Tomiňšek. Zatem so spregovorili primerne besede še gg. Golouh, prof. Bašter v imenu obrtništva g. Fran Novak, ki je izjavil, da bo obrtništvo tudi vnaprej sodelovalo pri razstavah in prireditvah Mariborskega tedna. V okviru večerajšnje seje se je načelnik g. dr. Lipold zahvalil vsem sodelujočim, imenoma vne tim članom uprave gg. Golouhu, Losu in Gillyju ter g. Reichertju, ki je z vzorno požrtvovalnostjo organiziral krasno uspešno modno revijo, ki je nudila dokaz prvovrstne strokovne usposobljenosti ter marljivosti našega mariborskega obrtništva. Tudi se je g. dr. Lipold zahvalil za sodelovanje Tujsko prometni zvezi in Putniku, s katerima ustanovama je Mariborski teden bil vedno v najbolj prijateljskih odnosih, ter mariborskim novinarjem in časopisom.

Pabecki

ZA 23.4 MILIJONA Din

je kupila Zadruga gospodarska banka kot edini interesent na dražbi celotno imovino g. Ivana Kende na Bledu z Blejskim jezerom in blejskim gradom.

NAŠIČKI SEKVESTER UKINJEN.

V zagrebških gospodarskih in političnih krogih je zbudilo poročilo »Hrvatskega dnevnika«, da je med »Našičko d. d.« in državnim erarijem prišlo v pogledu plačila kazni do sporazuma, razumljivo senzacijo. Sekvester nad Našičko je ukinjen in je podjetje medtem že plačalo 14 milijonov Din. Ostali del kazni pa bo poravnalo v zaporednih obrokih in to v toku treh let.

Dacujte za spomenik blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja v Mariboru. Pisarna: Mestno poglavarstvo, Rotovski trg 1, soba št. 6a

Sokolstvo

Prosvetna sola SSKJ

Dne 5. avgusta 1936 so prihajali v Beograd udeleženci 14 dnevnega (od 6. do 19. avgusta) občega prosvetnega tečaja, ki ga je priredil prosvetni odbor SSKJ. Zastopniki vseh žup (razen dveh) so se oglašali v savezni pisarni, kjer so dobili ustna in pismena navodila glede tečaja, da si je bil vsak že kar v začetku na jasnem in je bilo nadaljnje povpraševanje odveč. Notranjost poslopja je napravila na slehernega globok vtis, saj so to zgodovinski prostori, po katerih so nekdanje stopale kronane glave in kjer so padale najvažnejše odločitve (n. pr. ujedinjenje).

Z debelim ovitkom v roki so tečajniki zapuščali center Sokolstva ter se napotili pod gostoljubno streho »Studentskega doma«, zadušbino blagopok. kralja Aleksandra, kjer naj bi preživeli 14 dni v delu za procvit idealnega stremiljenja Tyrševe ideje. Dom sam je ogromno, impozantno poslopje, ki mudi vse, kar le penzionat nuditi more.

Šestega avgusta je sedelo pri modrokritih mizah 47 slušateljev, ki so prišli iz vseh delov države. Kljub raznim razlikam, t. j. stanu, izobrazbe, naziranj in vere, se je kar prvi hip videlo, da so vsi le eno — Jugoslovenci in Sokoli. Večina tečajnikov je bila učiteljev — iz osnovnih in mešč. šol. Videli pa si več visokošolcev, srez. šol. nadzornika, profesorja, obč. tajnika, trgovca, novinarja, ekonomista, poslovodjo, uradnika, študenta in pravoslav. duhovnika. In vsa ta družina je bila idealna enota.

Po krasnih uvodnih besedah obče priznanega sok. delavca, preds. prosv. odb. Saveza SKJ br. dr. V. Belajčiča, kasacij. sodnika iz Novega Sada, se je pričel pouk. Že prvi dan pouka je pričal, da zahteva načrt od tečajnikov mnogo pazljivosti, požrtvovalnosti, posebno pa vztrajnosti, kajti delo se je pričelo ob 6.30 in trajalo s primernimi odmori do 22. ure in čez. — Program je obsegal jutranjo in večerno gimnastiko, predavanja, vprašanja in odgovore, ki so se tikala predavanj, govore pred vrsto, kritike, debate ter pismene naloge (izdelane v prostem času).

Kader predavateljev, 23 po številu, je bil sestavljen iz znanih odličnih sokolskih delavcev raznih strok. Predaleč bi vodilo naštevati imena, strok in vrline posameznikov. Iz mariborske župe sta sodelovala in žela burno priznavanje br. dr. Kovačič iz Ptuj in br. Lavrenčič iz Maribora. Predavanja so bila tako urejena, da so tvorila lepo zaokroženo celoto dotične snovi, ki se je zvečer potom vprašanj, odgovorov, kritik in debat razčistila. Teme navajati bi zopet vodilo predaleč. Vsak predavatelj je obravnaval najprej snov na splošno, potem pa z ozirom na Sokolstvo. Snov iz vseh ved, kolikor imajo pomen za Sokolstvo, je bila tako izbrana, da je le obžalovati, da tečaj ni bil pristopen vsakomur kot izrednemu sluшатelju. Ni pa izključeno, da bodo uvedli v naslednjih tečajih prost vstop za vsakogar. Škoda namreč, da se troši toliko energije le pol stotini tečajnikov, ko bi lahko pridobil marsikdo ogromno znanje, ali vsaj pregled v marsikateri vedi, stroki, problemu itd. Predavanja bodo gotovo tečajnike animirala, da se bo odslej marsikateri zanimal

in poglobljal v vprašanja, o katerih zna biti doslej ni bil niti najmanj poučen.

Po skrbno izdelanem načrtu je bilo deljeno delo slehernemu tečajniku. Vsakdo je imel svoj govor pred vrsto, kritiko govora, govor zvečer ob priliki debate, vsakdo je prišel na vrsto kot koreferent, pri pismenih nalogah ter kot reditelj v učilnici, obednici in v oddelku za spanje. — Načrt je bil tako skrbno sestavljen, da ni zahteval nobene spremembe. Organizacija je bila torej prvovrstna. Vsak udeleženec je opravljal svoje dolžnosti brez vprašanja, brez kritike ter se pokoril redu prostovoljno, zato je vladala ves čas vzorna disciplina.

Prosvetni odbor je pa skrbel tudi za oddih in zabavo in zato je vnesel v program popoldanski odmor, popoldanski izlet na aerodrom, domačo večerno zabavo in celodnevni izlet na Oplenac. Ob tej priliki so se udeleženci poklonili na grobu blagopok. kralja Aleksandra in na Avali pri spomeniku neznane junaka, kamor so položili vence. — Ob priliki odmorov so se tečajniki seznanili s predavatelji in marsikatero vprašanje se je tudi v odmoru razčistilo. Med predavanji so prihajale na obisk znane osebnosti, kakor starešina br. Smiljančič in drugi.

Zanimiv in pristrčen je bil zadnji popoldan. Po končanem predavanju je podal vsakdo svoje vtise o tečaju in željo oziroma predlog, kako bi se naj organiziral naslednji tečaj. Pri tem je bilo vobče izrečeno le priznanje organizatorjem. Zanimiv je bil tudi predlog, da bi bil tečaj naravnost idealen pod milim nebom, v šotorih, daleč proč od mestnega hrupa. — Zaključno besedo je imel zopet br. dr. Belajčič, ki je očrtal vse važnejše predloge in zaključil sestanek v telovadnici Beograd III. s spodbujajočimi besedami.

Zaključek tečaja je tvorila slavnostna in pristrčna večerja, katere so se udeležili mnogi člani saveznega prosv. odbora. Predsednik br. dr. Belajčič je krepko stisnil vsakemu sluшатelju roko v slovo ter mu izročil v spomin potrdilo o posezanju tečaja. Po večerji so se vrstili govori v pravem sokolskem razpoloženju. Temu je sledila zabava do 24. ure, med katero pa so posamezniki že odhajali. Večji del tečajnikov je odpotoval iz Beograda drugi dan, t. j. 20. avg. — Poslavljanje je bilo sokolsko pristrčno.

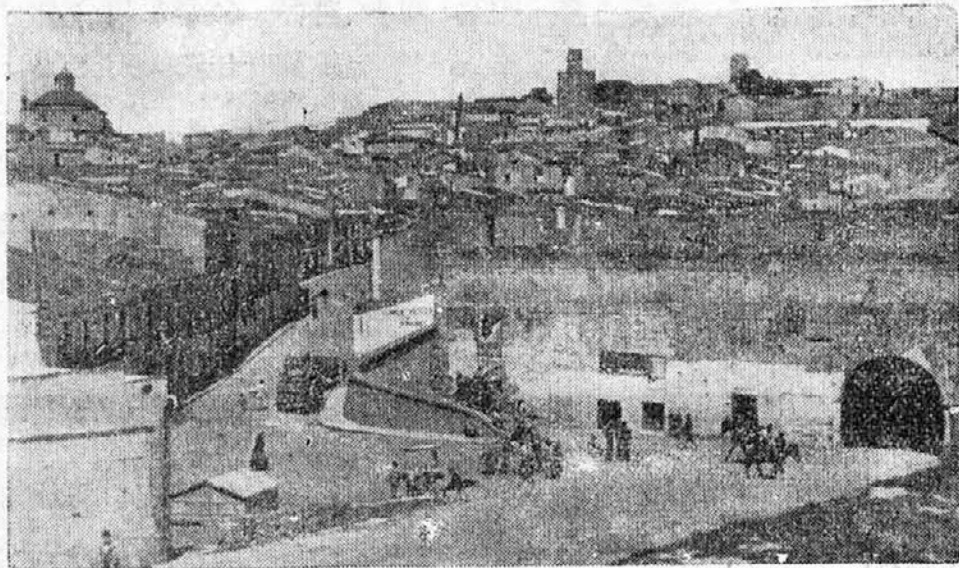
Vsi tečajniki so si edini v tem, da so preživeli 14 dni, čeravno močno zaposleni, prav prijetno in vsak je bil prijetno presenečen glede kakovosti in organizacije tečaja. Savez SKJ polaga v koristne posledice najboljši nade. Sigurno je v to opravičen, kajti navdušeni za vse dobro, pravično in koristno se vračajo udeleženci v svoje kraje, kjer bodo intenzivno razmišljali o vsem lepem in vzvišenem, kar so videli in slišali, se izpopolnjevali in dajali od tega svojim edincem v procvit naše velike, vzvišene sokolske ideje.

Vsem ostane tečaj v trajnem spominu, zlasti za Sokolstvo navdušeni predavatelji, med katerimi se je odlikoval prav posebno in se vsem omilil br. dr. Belajčič. Njegovo osebnost smemo smatrati kot vzor sokolske zavesti, marljivosti, vztrajnosti in izkušenosti. S.

NAŠI ŠAHISTI NA ŠAHOVSKI OLIMPIJADI

BAJADOZ

za katerega se vrše ljute borbe med španskimi vstaši in vladnimi četami

Naši jubilarci

80-letnica zaslužnega šolnika

V Dušanovi ulici praznuje danes v krogu svojih dragih 80letnico svojega rojstva vpokojeni nadučitelj Franc Ratej. Rodil se je leta 1856 pri Sv. Jurju ob juž. žel. Iz ugledne »Zikovškovce« domačije, kjer gospodari danes njegov brat Alojzij, izhaja tudi naš jubilarci s svojim bratom Štefanom, ki je istotako vpokojeni nadučitelj v Mariboru. Mladi Franc je že v ljudski šoli pokazal svoje talente, tako da je študiral nato na gimnaziji v Celju, kjer je dovršil 6 razredov. Nato se je podal na učiteljske v Celovec, kjer je l. 1876 maturiral. Učiteljsko službo je nastopil še istega leta in to v Šmarjeti pri Pesnici. Od leta 1880 dalje je služboval na Koroškem in to v Mežici, Jezerškem, Tunelu in Šmihelu pri Pliberku. Povsod, kjer je služboval, si je znal s svojim ljubeznjivim nastopom pridobiti ugled in spoštovanje. Bil je vseskozi narodno zaveden in neustrašen nacionalni borec. Bil je tudi odličen svetovalec vsem kmetom, ki so se obračali nanj za nasvet. Med vojno je bil dodeljen žitni komisiji. Ne samo, da je bil v »rekviriranju« živil nadvse obziren, temveč je porabil to priliko tudi za to, da je neprestanu bodril koroške Slovence, da ostanejo vztrajni in zvesti svoji narod-

nosti. Po koroškem plebiscitu je služboval v Prevaljah. Ko je pa bila postavljena v obmejnem Holmcu narodna šola, je prevzel njeno vodstvo, kjer je nadaljeval svoje narodno prosvetno delo. Njegova zasluga je, da je bilo v Holmcu tako hitro postavljena železniško postajališče.

Od svojih 48 let službovanja je bil nad 44 let na Koroškem, kjer je bil nemal trn spotike takratnim oblastnikom, ki so ga šikanirali na vse mogoče načine. Po 48 letih naporne službe je leta 1924 nastopil svoj zaslužni pokoj in se leta 1931 preselil v Maribor. Vsi Korošci, katerim je vzgojil mnogo generacij zavedne mladine, so ga ohranili v prijetnem spominu. Kako tudi ne! Saj se čuti še danes za Korošca in še prav pridno deluje v mariborskem Klubu koroških Slovencev.

Jubilarci ima dve hčerki. Anica je uslužbena kot uradnica v Tvornci za dušik v Rušah, Manica pa je poročena s carinskim uradnikom. S svojo vrlo življenjsko družico, ki je rodod Čehinja, se je seznanil na Jezerškem. Gospodu Rateju želimo ob tem njegovem pomembnem življenjskem jubileju, da bi užival pokoj še dolgo vrsto let v zdravju in zadovoljstvu. Ad multos annos!

Mariborska komunalna politika

Oddaja zadnjih del za magdalensko šolo

Včeraj zvečer se je vršila v mestni posvetovalnici XI. redna seja mestnega sveta mariborskega, ki pa je trajala le pet minut. Na dnevnem redu včerajšnje seje sta bili dve točki, in sicer poročilo mestnega predsednika ter sklepanje o oddaji nekaterih dobav za opremo novega šolskega kompleksa v magdalenskem predmestju. Sejo je otvoril točno ob 18.30 mestni predsednik g. dr. Juvan, ki je najprej konstatiral sklepčnost (navzočih je bilo 27 mestnih svetnikov), nato pa je poročal, da so se v zadnjem času vršile v Mariboru nekatere pomembne prireditve in je prirediteljem nakazal nekaj podpor. Tako je mestna občina mariborska plačala stroške za banket ob priliki 65 letnice prostovoljne gasilske čete v Mariboru, nadalje je prispevala mestna občina Jadranski skupini mariborskega Aerokluba 1000 dinarjev, Motoklubu Maribor 1000 dinarjev ter Motoklubu »Pohorje« 500 dinarjev, ki sta priredila ob priliki »Mariborskega tedna« motociklistične dirke. Omenjene podpore je mestni svet soglasno odobril.

Sledilo je nato poročilo mestnega svetnika g. Stabeja o oddaji del za opremo nove magdalenske šole. Tako bo telovadnico opremila tvrdka Oražen iz Ribnice na Dolenjskem, ki je mudi na proračunsko vsoto 71.931 Din 20.25% popusta. Kabinete, konferenčne sobe in ostale prostore bodo opremili tvrdka Kotar in združeni mariborski mizarji, ki so dali na proračunsko vsoto 189.950 dinarjev 12% popusta. Dobavo obešalnikov za garderobo in kabinete je dobila tvrdka Kager, ki je od proračunske vsote

25.340 dinarjev popustila 7%. Tvrdka A. Šprager bo dobavila lestence in sicer je omenjena tvrdka na proračunsko vsoto 100.455 Din nudila 29.75%. Šolski vodnjak iz umetnega kamna bo zidala tvrdka »Gradiivo«, ki je na proračunsko vsoto 19.450 dinarjev popustila 5%, tapetniška dela pa bo izvršil Ferdo Kuhar, ki je nudil na proračunsko vsoto 30.400 dinarjev 6% popusta. Keramična dela se tudi na včerajšnji seji niso oddala, ker ni bilo ponudnika, ter je mestni svet sklenil, da se bodo ta dela, za katera znaša proračunska vsota 20.688 dinarjev, še enkrat razpisala. Po odobritvi vseh teh predlogov se je nato seja mestnega sveta mariborskega zaključila.

Časniške gredice

... POTEM PROTEST.

»Istra« objavlja: Italijanski fašisti, ki so stanovali v Barceloni, so se ob priliki sedanje revolucije postavili na stran upornikov in streljali na vladne čete ter ljudstvo. Ko pa so jih ti premagali, so nekateri zbežali drugi pa so bili v boju ubiti. Italijanska vlada je seveda protestirala.

Berač: »Ko je bila moja dobra pokojna žena še živa, mi ni bilo potrebno beračiti...

Gospod: »Sigurno je ona skrbela za Vas.«

Berač: »Seveda, saj je ona beračila mesto mene.«

Mariborske in okoliške novice

DVOJNI UŽITEK

Ham kajdemo?

Letno gledališče Sokola Ruše. Ker je v nedeljo radi naliva bila ponovitev ljudske igre Vekoslava Janka »Od Pohorskih pavorov vam hočem zapet« nemogoča, bo ista ponovitev v nedeljo 30. avgusta ob 15. uri, nakar opozarjamo ljubitelje našega letnega gledališča.

Danes zvečer koncert v kavarni Park. Delavstvo Derwuschekove opekarne v Košakih naznanja, da je radi slabega vremena svojo prireditev preložilo na nedeljo 30. avgusta z istim sporedom. Vablj delavstvo.

O tem in onem

Iz orožniške službe. Komandir orožniške stanice Maribor narednik vodnik Jožef Gorjan je premeščen za vršilca dolžnosti vodnika pri orožniškem vodstvu v Dolnjem Milanovcu. G. Gorjan, ki je bil komandir mariborske orožniške čete pet let, si je v teku svojega službovanja radi svoje ljubeznivosti in pravicoljubnosti pri dobil obilo simpatij. Na novem službenem mestu želimo splošno priljubljenemu g. Gorjanu čim lepših uspehov ter napredovanja.

Odporna noč in dan so groba vrata... V splošni bolnišnici je umrla v 73. letu svoje dobe železničarjeva vdova Helena Severnikova, doma iz Studencev. Istotam je preminila v cvetu mladosti, stara 28 let, delavka Rozalija Žerakova. Žalujemo naše toplo sočutje!

Ogromna množica na pogrebu A. Horvata. Včeraj popoldne je bil na pobreškem pokopališču ob ogromni udeležbi po kojnikirovih znancev ter polnoštevilni udeležbi od strani mariborskih gostilničarjev pogreb blagopokojnega gostilničarja g. Alojzija Horvata. Njegovo blago srce je pridobilo blagemu rajnkemu mnogo iskrenih prijateljev. Pred mrtvašnico in na grobu so mu v poslednje slovo odpeli pevci-pekli turobni žalostinki.

Osebnost v. V Maribor je prispel na počitnice naš odlični slikar g. A. Trstenjak, ki živi stalno v Pragi.

Iz železniške službe. Premeščeni so: prometnik Maks Friškovic iz Tezna v Hoče, prometnik Ferdo Pleničar, šef stanice Moškajnci k št. Janžu na Dolenjskem, prometni uradnik Vladimir Marolt iz Brezna Ribnica za šefa stanice v Rožni dol, prometni uradnik Srečko Močivnik iz Hoč v Brezno Ribnico, skladiščnik Mihael Likar s Pragerskega v Ptuj, Ivan Caf iz Kotoribe v Maribor, glavni kolodvor, Jožef Šoberl, šef stanice Veržej, za šefa stanice v Moškajncih, Janez Jenko iz Domžal v Vuzenico-Muto, predkurjač Anton Verglez iz kurilnice Maribor v kurilnico Gračac.

Učitelstvu, ki poučuje na obrtnih in trgovskih nadaljevalnih šolah. V smislu sklepa letošnje banovinske skupščine vabi sekcija JUJ za dravsko banovino na razgovor vse učitelstvo, ki poučuje na strokovnih nadaljevalnih šolah. Razgovor se bo vršil v soboto, dne 29. avgusta ob 10. uri v prostorih sekcije JUJ v Ljubljani, Franciškanska ulica 6. Dnevni red: Uredba in pravilnik o strokovnih nadaljevalnih šolah.

Jadranska straža proda dve vozni karti izpod cene za potovanje iz Splita do Kotora in nazaj. Informacije dobite v Gregorčičevi ulici 26, pritličje.

Iz glasbenih krogov. G. Bajde Oton je dodeljen z ministrskim dekretom tukajšnji Glasbeni Matici. Na glasbeni šoli bo poučeval violončelo, glasbeno teorijo in mladinsko petje, vodil pa bo tudi pripravljalni tečaj za otroke kot pripravo na pouk v glasbilih.

Obrtna nadaljevalna šola razglašala: Vajenci in vajenke, ki so vpisani za 1. in 2. razred, naj pridejo po dodelilne listke na mestno poglavarstvo ali v soboto (29. avg.) od 10. do 12. ure ali v nedeljo (30. avg.) od 9.—11. ure.

Žrtve Morave je postal posestniški sin Ivan Senekovič od Sv. Lenarta v Slov. goricah, ki je služil v Smederovski Palanki. Ko se je kopal v Moravi, ga je zagrabil krč in je utonil.

V naši objavi glede sprejema učencev v obrtno šolo pri železniški delavnici v Mariboru je pomotoma izostalo, da morajo kandidati prošnjam za sprejem priložiti kot šesti dokument še: »Uverjenje o neposrednem in dopolnilnem davku — zaradi šolnine.« Prosilci, ki so prošnje že vložili toda brez tega dokumenta, naj ga naknadno in pravočasno predložijo.

Borza dela išče sobarico z letnimi sprejemali ter kleparskega pomočnika.

Stari Scherbaumov mlin bodo podrli. Kakor smo svojčas poročali, je stari Scherbaumov mlin kupila Mariborska tiskarna d. d., ki je nameravala mlin primerno adaptirati, da bi se tamkaj namestila tiskarna. Sedaj pa so ugotovili, da se ne izplača poslopje adaptirati in bodo ves mlin podrli ter tamkaj postavili novo, primerno poslopje, v katerem bodo potem namestili tiskarno. S podiranjem so že pričeli.

Sreča v nesreči. V bližini Ferkove gostilne na banovinski cesti Maribor - Sv. Lenart se je včeraj pripetila avtomobilska nesreča, ki pa k sreči ni zahtevala človeških življenj. Na omenjeni cesti je s svojim tovornim avtom peljal gramoz iz Kaniže proti Pesnici Josip Muršec. Na avtomobilu zadaj sta se peljala tudi dva delavca. Ko je tovorni avto prispel do Komarjeve hiše sta se pripeljala nasproti dva tovorna avta iz Maribora. Muršec se je nameraval obema izogniti, pri tem pa je zavozil v brzovarni drog, ga podrli ter se prekucnil v obcestni jarek. Pri tem se je gramoz vsul z avtomobila ter je zasul enega od obeh delavcev. O nesreči so bili takoj obveščeni pesniški gasilci in reševalci, ki so odbrcali prvokrat v takšni nezgodi z novim avtom na kraj nesreče ter spravili avto, ki je bil, svojem prednjem delu precej poškodovan, zopet na cesto. Zasutega delavca pa so že preje odkopali. Škoda, ki je trpi Muršec na polomljenem avtu, je precejšnja.

Arnušev zadrževanje. Vlomilca Arnuša so danes dopoldne zopet zasliševali, ter je priznal, da je dne 19. junija vlomil v stanovanje učitelja Miloša Ledineka na Tezmem, ob kateri priliki je odnesel dva 1000 dinarjev vredna plašča ter nekaj perila. Kakor smo včeraj poročali, so se včeraj podali organi mariborske mestne policije v Ptuj, da izsledijo ukradene obleke in druge predmete, ki jih je bil Arnuš izmaknil sodniku dr. Kejžarju. Policiji se je posrečilo, da je iztaknila nekaj oblek, ki so bile prodane že v tretje roke. Obleke so spravili v Maribor ter jih zopet izročili oškodovancu.

Kako je z vremenom. Dunajska vremenska napoved za sredo pravi: Jasno vreme traja dalje.

DRŽAVNA RAZREDNA LOTERIJA. Pri žrebanju V. razreda, 32. kola, dne 25. avgusta so bili izžrebani sledeči dobitki:

Din 40.000:	95336
Din 10.000:	1699 25474 35918 72665 75933 78374
Din 8000:	14602 18012 18717 27862 57751 60180 65122 78593 80518 83103 96095
Din 6000:	2486 4287 12696 16260 40180 62031 71066 79814 81136 91264 95898 98935
Din 5000:	2264 11391 17530 21945 23584 31199 33131 41322 41894 45070 48161 60098 79613 80806 83820
Din 3000:	6688 9509 10789 14374 15735 16407 17963 23459 23691 30128 32106 48577 50393 55267 58962 66397 71183 75079 77582 83134 86841 90308 96880 98581
Din 2000:	562 16790 38515 41407 43743 52397 52741 56529 58671 73809 74114 75314 76957 79816 81490 83185 93315

Bančna poslovalnica Bezjak, Maribor, Gosposka 25.

Zadnje telefonične vesti

Zakaj moskovski proces?

RIM, 26. avgusta. Tukajšnji listi objavljajo zanimivo poročilo agencije Baltik Orient z zanimivimi informacijami glede sporazuma med Trockisti in Stalinom, ki so ga zastopali predstavniki tretje internacionale in ki se je navodno sklenil v marcu tega leta v Pragi. V smislu tega sporazuma je Stalinova tretja internacionala sklenila s Trockijevo četrto internacionalo premirje v tem smislu, da organizirajo pristaši tretje internacionale revolucije v državah zapadne Evrope. V to svrhu je tretja internacionala, ki je v najtesnejših zvezah z vlado Sovjetske unije, stavila na razpolago četrto internacionalo velika denarna sredstva in obljubila, da se bo takoj po uspešnih revolucionarnih akcijah v zapadni Evropi objavilo dekret o amnestiji vseh Trockijevih pristašev v sovjetski Rusiji ter da se bosta pomilostila ter izpustila na svobodo tudi Kamenjev in Zinovjev. Trocki je takoj pričel z akcijo, predvsem v Španiji. Čim so komunisti v Kataloniji zmagali, pa so nastali konflikti med agenti Stalinove in Trockijeve internacionale. V Barceloni so se polastili trockisti vse oblasti in so deloma izgnali, deloma pa ubili Stalinove pristaše tretje internacionale, ki so bili poslani v Španijo kot opazovalci. V tem trenutku se je pričela ostra borba med obema internacionalama in je Kominterneta proglasila praški sporazum za neveljaven. Takoj za tem je Stalin dal nalog, da se prične proces proti Zinovjevu in Kamenjevu ter ostali štirinajstori. Tudi se tolmačijo mnogoštevilne aretacije (poročilo na 1. str., op. ur.) v tem smislu, da hoče Stalin vršiti s tem pritisk na trockiste v Španiji.

50 vagonov belgijskega vojnega materiala za madridsko vlado

BURGOS, 26. avgusta. Včeraj so vstaška letala letela preko Alcazarja in Toleda in so vrgla letake in živila v obe mesti, ki sta obkoljeni po vladnih četah.

RIM, 26. avgusta. Kakor se tukaj doznava, je bilo zadnje dni odpremljenih iz Belgije za madridsko vlado 50 vagonov raznega vojnega materiala, med drugim 310 strojin, 6000 navadnih pušk in 6 milijonov nabojev.

Davčna uprava razglašala: V smislu čl. 148. zak. o neposrednih davkih je potekel dne 15. avgusta 1936 skrajni rok za plačilo: III. četrtletnega obroka: zgradarine, pridobnine, davka na poslovni promet in luksuz (pavšaliranega) rentnine, davka na neoženjene osebe, družbenega davka, vojnice in posebnega davčnega dodatka za skupni brutto promet; I. polletni obrok zemljarine, uslužbenskega davka z izrednim doprinosom in izredno davščino za bednostni fond za mesec julij 1936. V smislu čl. 26. uredbe o zavarovanju, prisilnem iztirjanju in neizterljivosti davkov z dne 19. 12. 1928, št. 136.000 (Uradni list 32-8 iz l. 1929) se opominjajo vsi davčni zavezanci, ki so zaostali s plačilom teh kakor tudi vseh že poprej v plačilo zapadlih davkov in taks, da jih plačajo v osmih dneh, sicer se bo uvedla prisilna izterjava v smislu čl. 30 in 59. zgoraj citirane uredbe.

Vlomilska smola. Pri Sv. Treh kraljih v Slov. goricah so kanili še neizsledeni vlomilci izropati trgovini g. Hrastelja in Ivane Reiterjeve, pa so bili prepodeni.

Griža razsaja v Prekmurju, in sicer v okolici Melincev. Bilo je tudi že nekaj smrtnih žrtev griže.

Kolesa izginjajo. Posestniku Jakobu Požauku je doslej še neznan tat odpeljal izpred sejmišča 1500 dinarjev vredno dvo kolo »Steyer«. Kolo ima evidenčno štev. 53225.

Dvokolo v Dravi. Ključavničarski pomočnik Rudolf Zelenko je včeraj popoldne našel za vrto šolskih sester v Melju skoraj novo dvokolo, ki ga je izročil tuk. policiji, kjer se naj lastnik javi. Dvokolo je bilo najbrže ukradeno.

Mladina v svet. Tovarniški delavec Anton V., stanujoč v Vojašniški ulici 6, je prijavil policiji, da je izginil od doma njen 13letni sin Viljem ter se do danes še ni vrnil.

Tatovi ne mirujejo. V stanovanje Marije Tomažičeve v Mlinski ulici 39 se je vtihotapil neznan tat ter odnesel neko žensko obleko in par skoraj novih čevljev. Delavca Jakobu Grahju pa je neki zlikovec izmaknil iz žepa 200 dinarjev vredno uro z verižico.

Mali oglasi

Razno

Če želite kvalitetni pisalni stroj, tedaj kupite neuničljiv »WANDERER - CONTINENTAL«. — Cene smo za 20% znižali. — Samoprodaja: Ivan Legat, specialista za pisarniške stroje, Maribor, Vetrinjska 30. Podružnica Ljubljana, Prašernova ul. 44. 2569

ENOLETNI TRGOVSKI TEČAJ KOVAČ Maribor, Gosposka 46. Vpisovanje dnevno. Najboljša in najcenejša izobrazba za pisarniško službo. Preskrba službe zastoni. 3622

ŠOLSKE TORBICE, aktovke, nahrbtnike in peresnice vse v veliki izbiri priporoča Ivan Kravos, Aleksandrova c. 13. 4119

Službo išče IŠČEM NOČNO SLUŽBO kot sadni ali vinogradni paznik. Naslov v upravi »Večernika«. 4188

Mlada, pridna POSTREŽNICA išče zaposlitve. Naslov v upravi »Večernika«. 4187

Posest

Krasna solnčna PARCELA z vodovodom, v bližini Jerevoda v Mariboru takoj na prodaj. Naslov v upravi »Večernika«. 4196

HIŠA na prodaj. Zg. Radvanje, Hostejeva 18. 4190

Na prodaj HIŠA z velikim vrtom in nekoliko polja pod ugodnimi pogoji. Naslov v upravi »Večernika«. 4189

V najem

GOSTILNO vzamem na račun ali v najem z oktobrom ali novembrom, tudi na deželi. Ponudbe pod »Dobro vpeljana« na upravo »Večernika«. 4191

Prodaj

Provrstni PIANINO takoj naprodaj. Na vpogled Maribor, Cankarjeva 14-II. 7 od 2.—3. ure. 4193

Službo dobi

GOSTILNA »LJUTOMER« na Glavnem trgu sprejme služkinjo za kuhinjo, takoj. 4290

Stanovanje

STANOVANJE, dve sobi in kuhinjo takoj oddam. Kejžarjeva 4. 4198

Sprejem več GOSPODOV ALI GOSPODIČEN na dobro hrano, takoj. Slovenska 24-I, dvorišče. 4192

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO oddam s 1. septembrom. Tattenbachova 20-I. 4199

OPREMLJENO SOBO oddam. Glavni trg 12-III.

OPREMLJENO SOBO oddam za Din 150.—, Taborška 8. Pukl. 4194

Pulovre,

kratki rokavi, zavihan ovrtnik samo Din 25.— v vseh barvah dobite zopet

C. BUDEFELDT Maribor

Ja življenja in sveta

Močnejša je moč besede od orožja

Povojna doba je na raznih poljih dvignila zanimanje za govorno besedo, in sicer tem bolj, ker je bilo med vojno skoraj ob vsaki priliki bolj priporočljivo molčati kakor govoriti. Javno življenje se je polagoma zopet razmahnilo in mojstri govorne besede so spet v polni meri prišli do veljave. Velikega pomena za izgovorjeno besedo je končno radlo, ki prenaša govor stotisočim, da celo milijonom. Ta moderna naprava omogoča širokim množicam poslušanje govornikov, ki jih sicer morda sploh ne bi nikoli slišali.

Prav mimogrede se človek v razmišljanju o umetnosti govora spomni na one narode in čase, ko je bila izgovorjena beseda edina vez med narodi. Poglejmo malo v stare Atene in Rim! Koliko truda in časa je stalo oba rimska odvetnika, Cicerona in Hortenzija, da sta se naučila govoriti in koliko vaj je bilo treba, da sta se primerno vedla na govorniški tribuni, da sta vsako frazo spremljala s pripunimi kretnjami in sploh dosegla pri poslušalcih uspeh, ki sta ga želela. Nihče ni takrat mislil, kako važno je, da zagovornik te ali one misli popolnoma obvlada jezik in z lahkoto izrablja vse njegove poletе, vse njegove številne variante. Ni brez pomena, v kakšnem redu, v kakšni obliki in s kakšnim povdankom pade izgovorjena beseda med poslušalce.

Poeta nascitur (pesnik se rodi) in to velja skoraj prav tako tudi za govornike. Zato je težko naučiti govoriti kogarkoli, ki za to umetnost ni izbran ali nadarjen. Kljub temu pa se tudi v tej umetnosti lahko dosežejo lepi uspehi z marljivostjo in vajami. Za primer navedimo samo Demostena, ki se je kljub naravnim hibam povzpел do prvega govornika v svoji dobi. Govoriti ni lahko! Najboljši dokaz za to so razni priložnostni govori ob pogrnenih mizah, kjer igra veliko govornikov zelo klaverno vlogo. Brez pomisleka, brez vsebine in brez pomena se vrstijo govori, za katere je škoda časa. V anglosaških državah radi povdarjajo, da je treba štediti s časom, tako da so po nekod kratkoma uvedli časovno omejene nagovore. Ta omejitve po večini ni škodljiva, ker mora govornik zbirati besede in v kratkih, jednatih stavkih povedati prav isto kakor v neizmerno dolgih periodah. Najkrajši in ob enem najučinkovitejši govor v svetovni zgodovini je obsegal eno samo besedo. Ta govor je imel Julij Cezar, ki je bil sam velik mojster v govoru po zaslugi najboljših učiteljev retorike na otoku Rodu. Z eno besedo je zagrmel slavnemu imperator nad svojim upornim vojščaki. Z besedo »kviriti«, ki jo je zalučal upornikom v obraz, jih je ponižal za navadne meščane ter jim odzvel vse ugodnosti za njihovo službo v

vojski. Ponižani vojaki so padli pred svojega vojskovodjo na kolena in ga prosili milosti, da jih zopet sprejme med svoje vojake.

Ta Cezarjev govor je najboljši dokaz, da govor ne odloča po dolžini, temveč vse bolj po oni točki, o kateri gotovo lahko računa na učinek in uspeh.

Staro pravilo za govornika naglašja, da si je treba pri vsakem govoru določiti smoter, ki ga hoče doseči. Najboljše norme za govorniško umetnost so nam ostale vendarle samo iz starega veka; po njih so se ravnali skoraj vsi poznejši mojstri govorniške tribune.

Zanimivo je, od česa je odvisna moč posameznih govornikov. Medtem, ko nekateri govorniki ne smejo slišati medklicev, so drugim prav ti dobrodošli spodbuda za nove govorniške poletе. Tudi današnji časi zahtevajo na vseh poljih velike in vztrajne govornike. Prav zato je tudi naša doba najboljši dokaz, da je prav svetoval oni veliki rimski govornik svojem sinu, ko mu je ob slovesu položil na srce ta-le nauk: »Skušaj se prepričati, če boš lažje napredoval s silo orožja ali besede! Smatram, da je slednje uspešnejše. Kaj je namreč lepšega na svetu, kakor če človek lahko z besedo premika ljudi in jih navdušuje za vse, kar je dobrega in plemenitega v nas!«

V kraljevstvu šaha

Šahovska olimpiada v Monakovem. V 3. kolu prekinjena igra med Nemčijo in Jugoslavijo se je končala z rezultatom 4:4, dočim vodimo proti Avstriji s 4 in pol : 2 in pol (1). V 13. kolu so bili doseženi naslednji rezultati: **Bolgarska - Jugoslavija 0:6**, **Estonska - Nizozemska 5:1**, **Brazilijska - Avstrija pol : 6** in pol, **Finska - Danska 1:4**, **Madžarska - Litva 5:3**, **Italija - Islandija 3 in pol : 1** in pol, **Rumunija - Letonska pol : 4** in pol, **Češkoslovaška - Nemčija 3 in pol : 1** in pol, **Švica - Poljska pol : 2** in pol, **Švedska je bila prosta**. V ponedeljek zvečer je bilo stanje posameznih dežel naslednje: 1. Poljska 65 in pol, 2. Nemčija 64 in pol, 3. Madžarska 61 in pol, 4. Jugoslavija 60 in pol, 5. Letonska 58, 6. Češkoslovaška 57 in pol, 7. Avstrija 56, 8. Švedska 52, 9. Danska 52, 10. Estonska 47 in pol, 11. Litva 41 in pol, 12. Finska 39 in pol, 13. Rumunija 39, 14. Nizozemska 39, 15. Brazilijska 37 in pol, 16. Islandija 35, 17. Švica 34 in pol, 18. Italija 33 in pol, 19. Norveška 32 in pol, 20. Francija 23 in pol, 21. Bolgarska 21 in pol.

Šahovski veleturnir v Nottinghamu je dal v 12. kolu naslednje rezultate: dr. Euwe je premagal Tylorja, Capablanca pa Winterja. Dr. Vidmar in dr. Lasker sta igrala remis. Prekinjene so bile na-

slednje igre: Fin - dr. Aljehin, Flohr - Alexander, Bogoljubov - dr. Tartakower in Botvnik - Reshevski.

Stanje po XII. kolu: dr. Euwe 8, Botvnik 7 in pol (1), Capablanca, Fine, Reshevsky 7 (1), Flohr, dr. Aljehin 6 in pol (1), dr. Lasker 5 in pol, dr. Vidmar 5 (2), Bogoljubov in dr. Tartakower 4 in pol (1), Tylor 3 (1), Thomas 2 in pol, Alexander 2 (1), Winter 1 in pol (1).

Ptujske novice

Novi grobovi. V ptujski hiralnici sta umrla, Franc Haložan iz Rač, pri Mariboru, star 50 let, in Ana Rudolf, iz Selnice, stara 53 let. Blag jima spomin!

Mestni svet ptujski ima svojo redno plenarno sejo v četrtek 27. tm. ob 18. uri v posvetovalnici na mestnem magistratu.

Radi vloma pri sodniku Dr. Kežarju v Mariboru, se vršijo poizvedbe tudi v Ptuj, ker je aretirani Arnuš izpovedal, da je nekaj ukradenih predmetov razprodal tudi v Ptuj. Poizvedbe so do sedaj dognale že delni pozitivni uspeh.

Krava vzrok samomora. Janez Pulko, 78 letni posestnik v Podlehniku, je pasel na nekem hribu kravo. Neka krava pa se je preveč nagnila za travo pri globokem prepadu, izgubila ravnotežje in telebnila v zelo globok skalnati prepad, kjer se je

ubila. Ko je Pulko videl, da je prišel ob kravo, si je iz obupa prerezal žile na vratu in bi tudi izkrmavel, da ga niso nemudoma prepeljali v ptujsko bolnišnico. Poškodbe so smrtnonevarne in je radi visoke starosti in ker je zgubil dosti krvi, le malo upanja, da ga ohranijo pri življenju.

Slavenjebistiške novice

Na državni meščanski šoli v Slovenski Bistrici bo vpisovanje v dne 1., 2. in 3. septembra po običajnih pogojih. Podrobnosti na deski za objave.

Putnikove novice

3.—4. septembra **Marija - Zell**. Cena Din 200. Vse nadaljne informacije, prijave in nabava šilingov pri Putniku, Maribor, Aleksandrova 35 tel. 21-22.

Putnik Maribor-Celje razpisuje v času od 5.—20. septembra svoj tradicionalen in tako popularen izlet v Omišalj na otoku Krku, ki slovi radi izredne lege in lepote ter radi bogate etnografske pestrosti. Izlet je tudi kompenzacijskega značaja, ker prihaja vsako leto več turistov v naša letovišča iz Hrvatskega Primorja. Cena je zelo ugodna in znaša z vožnjo po železnici in s parnikom, z

izleti, taksami in odlično oskrbo v vodilnem hotelu Učka iz Maribora Din 1100.—, iz Celja pa Din 1075.—. Takojšnje prijave na Putnika Maribor, tel. 21-29, in Putnik Celje, tel. 119.

Putnikov izlet s posebnim vlakom od 6. do 10. sept. (Din 240.—) in z avtokarom od 6. do 8. in 11. do 13. septembra (Din 245) na Dunajski velesejem.

Vožnja Großglockner-Edelweisspitze-Salzburg od 30. avgusta do 2. septembra, do 2. septembra. Vozna cena Din 380.

Gospodarske beležke

Bencin ali oglje? Ves bencin uvažamo za silno težak denar, čeprav je polovica naše banovine pokrita z gozdovi in tudi vsaj tretjina vse države. Drugod že vozijo avtomobili in se vrte motorji, kurjeni z lesom in ogljem in gotovo bi oglje v tujih naprednih državah že davno zamenjalo bencin, če bi bil tam les tako poceni kakor je pri nas. Kako bi lahko z lesom in z njegovimi kemičnimi predelavami izpodrinili bencin in druga pogonska sredstva, nam pokaže na velesejmu od 1. do 13. septembra razstava »Za naš les«.

Živinski sejem v Mariboru. Na večerajšnji sejem je bilo prignanih 5 konjev, 16 bikov, 154 volov, 464 krav in 11 telet, skupno 650 repov. Cene so bile: debeli voli kg. žive teže od 4—4.25 Din, poldebili voli od 3—3.85 Din, plemenški voli od 3.50—4 Din, biki za klanje od 3—3.50, klavne krave debele od 3—3.25 Din, plemenške krave od 3.10 do 3.40 Din, krave za klobasarice od 2—2.25 Din, molzne krave od 2.25—3 Din, breje krave 2.80—3.60 Din, mlada živina od 3.75—4. teleta od 5.25—6.50. Prodanih je bilo 379 komadov. **Mesne cene so bile sledeče:** volovsko meso prve vrste od 8—10 Din za kg, volovsko meso II. vrste od 6—8 Din, meso bikov, krav in telet od 6—8 Din za kg. Telečje meso I. vrste od 10—12 Din, II. vrste od 8—10 Din, svinjsko meso sveže od 12—14 za kg.

Razne vesti

NEKDANJA REDOVNICA SE JE POROČILA.

Bivša redovnica Marija Emanuela Adamič, o kateri smo v našem listu že obširno poročali, se je po poročilih iz Subotice pretekli četrtek — poročila. Civilno pravna poroka med mlado bivšo redovnico in strojnikom Štefanom Beletom je končno zvezala dve ljubeči se srci. Ker pa subotški škof nima prav nobenih pomislov proti sklenitvi zakonske zveze, sta mlada zakonca sklenila, da se bosta kasneje poročila tudi cerkveno. Emanuela Adamičeva je stara 27, medtem ko je njen mož star šele 22 let. Adamičeva je sestra znanega slovenskega književnika v Ameriki Luisa Adamiča.

Spomnite se CMD!

A. K.:

Žrtev zveste ljubezni

Zgodovinski roman

47

»Sam sem ji ga izbral.«
»Kakšen človek je to?«
»Če upoštevam, da je Španjolec, lahko rečem, da je pošten človek. Pobožen je, vsi ga soglasno hvalijo, spletke se ne meša.

»Španec je Španec, svetujem ti, da ga zamenjaš; ali nisi slišal, kaj je govorila o očetovem prokletstvu?«

General potegne z roko po čelu, v očeh mu zasije radost. Krempo stisne starcu roko in reče:

»Da, sedaj razumem. Le kako, da nisem sam prišel na to misel. Ljubi major, moj angel varuh si, moj rešitelj...

Tri dni pozneje so bile madridske ulice že od ranega jutra polne visoke družbe: grandov in grandinj, francoskih generalov, komornikov z dvora kralja Jo-

žefa in njihovih žen. Neprestano vozijo po mestu njihove kočije, za takrat maloštevilne modiste pa komaj strežejo, mno žici kupcev. Na Porti del Sol, na Pradu in po kavarnah se vsi brezdelni sprehalci, gostobesedneži in novinarji bavijo samo z ženitvijo brigadirja barona Lewinskega z lepo in bogato Franciško di Mendoza, grofico di Mirabella.

Celo kralj bi naj prisostvoval svečanosti.

V grofičnem budoarju je, kakor si lahko vsakdo misli, velika naglica in stiska, Povsod so razložene krasne obleke in razmetana dragocena ogrinjala.

Okoli šestih zvečer se Donna Franciška popolnoma obleče za poroko, za kar je potrebovala nekaj ur; s tem se ni bavalila z raztresenostjo deklice, sanjajoče o bodočnosti, ki jo bo dočakala že čez ne-

kaj ur, temveč s hladno smotrenostjo žene, ki se oblači za ples in se hoče pokazati lepo, hoče doseči splošno hvalo, in želi, da se ji vsi klanjajo.

Res je lepa in tudi obleko ima zelo lepo.

Še enkrat se pogleda v ogledalo. Ničesar ne manjka, svileni obleki iz atlasa ne kviri skladnosti niti ena odvisna guba, niti en las ne štrli iz črnih kit, vsak briljant, vsak gumb, vsaka vrvice je na svojem mestu.

»Marija,« — reče svoji služabnici, — »javi generalu, da sem že gotova, čez pet minut bom v dvorani.«

Služabnica odide, da izpolni naročilo, v sobi ostane samo sobarica. Grofica nima razloga, da bi pred njo skrivala svoje misli, in zatajevala svoja čustva, zato nasloni glavo na lahti in zaihti.

»Gospodična, gospodična, potolažite se umirite svojo žalost, nikar ne jokajte.

»Joj, kako ludo, tesnobno in mučno mi je pri srcu. Nisem vedela, nisem mislila, da je tako strašno ločiti se od življenja, čeprav tako grenkega in groznega.«

»Ločiti se od življenja? Gospodična, kaj vendar govorite?

»Ali ni ta obleka moje mrtvaško ogrinjalo, in tista posteli pokaže v bližnji spalnici, ali ni to moja krsta?«

»Vaša krsta?«

»Ah, da, ti ne veš in se čudiš; dejal mi je, da me bo ubil, tri dni je tega, ko mi je to rekel.«

Sobarica mrtvaško prebledi.

»Jutri ob tem času, moja Teresita, me boš morala zopet oblačiti in me moraš prav tako obleči kakor danes; zapomni si, da ne boš česa spremenila. Spoštuj mojo voljo, ker je volja umirajočega človeka sveta stvar; še v grobu bi se spomanjala tvoje neposlušnosti. Lepa hočem biti, lepa tudi po smrti. Dala mi boš prav to obleko, to kopreno in briljante, ker jih ima moj Stanislav tako rad; in ta prstan, edini, ki ga nosim. General mi ga je dal; ne pozabi niti las« — iz neder potegne šop las, zaviti v majhen papir: — »to je njegovo, dal mi jih je še takrat, ko sem bila, ko sem sanjala, da bom vedno srečna.«